

Riktlinje för kommunens hälso- och sjukvårdsansvar

Antagen av:	Vård- och omsorgsnämnden 2019-05-02, § 36, Dnr
Dokumentkategori:	VON 2019/24
Dokumenttyp:	Styrdokument Riktlinje

Riktlinje för kommunens hälso- och sjukvårdsansvar

Bakgrund

Trosa kommuns hälso- och sjukvård omfattar omvårdnad, förebyggande hälsovård, rehabilitering, habilitering, förskrivning av hjälpmedel och förbrukningsartiklar till de personer som bor på särskilt boende (SÄBO), bostad med särskild service, de som vistas på daglig verksamhet och på daglig sysselsättning. Sedan 2010 ingår även hemsjukvård enligt den s.k. Tröskelprincipen. I Trosa kommun kallas all hälso- och sjukvård som utförs av kommunens personal för Hemsjukvård oavsett var patienten bor.

Hälso- och sjukvården ska vara av god kvalitet och ska säkerställa patientens behov av trygghet, kontinuitet, delaktighet, samordning och säkerhet vilket kräver att personalen har rätt kompetens, erbjuds kompetensutveckling och att bemanningen grundas på patienternas behov.

Ansvar

Vård- och omsorgsnämnden är ansvarig vårdgivare för kommunens hälso- och sjukvård och har ansvar för patientsäkerheten.

Produktionschefen för Vård och omsorg har det övergripande ledningsansvaret för hälso- och sjukvården och medicinsk ansvarig sjuksköterska (MAS) ansvarar för uppföljning av kvaliteten och patientsäkerheten.

Länsövergripande och lokala avtal och/eller överenskommelser styr ansvarsfördelningen mellan Trosa kommun och Region Sörmland.

Tröskelprincipen

Tröskelprincipen innebär att hemsjukvård ges till personer 18 år och äldre som bor i ordinärt boende men som på grund av sjukdom, funktionsnedsättning eller social situation inte självständigt eller med stöd kan uppsöka vårdcentral eller mottagning. Behovet bedöms individuellt och legitimerad personal i regionen och kommunen beslutar gemensamt vem som ska skrivas in i hemsjukvården. Personer som bor i gruppboende eller vistas på daglig verksamhet enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) har rätt till hemsjukvård men huvudinriktningen är att de ska besöka vårdcentral eller mottagning om de kan göra det själva eller med stöd av andra.

Vårdnivå

Kommunens hälso- och sjukvård ges till och med sjuksköterskas nivå.

Kommunens hälso- och sjukvårdspersonal

Kommunens legitimerade personal utgörs av sjuksköterskor, fysioterapeuter/sjukgymnaster och arbetsterapeuter. De utför och ordinerar sjukvårdsåtgärder inom ramen för sina ansvarsområden samt utför insatser som ordinerar av läkare. Region Sörmland har läkaransvaret och endast de får anställa läkare.

Undersköterskor och omvårdnadsassistenter är att betrakta som hälso- och sjukvårdspersonal när de utför hälso- och sjukvårdsåtgärder, vilket omfattar mer än de delegerade åtgärderna.

Delegering och uppdrag från extern vårdgivares personal

Kommunens omvårdnadspersonal får utföra hälso- och sjukvårdsuppgifter efter instruktion eller på delegering från kommunens legitimerade personal. Instruktion eller delegering kan även ges av leg. personal hos annan vårdgivare om omvårdnadspersonalens chef först godkänt detta.

Styrande och rådgivande dokument

Nationella föreskrifter, vårdprogram och allmänna råd beskriver vad som ska utföras i hälso- och sjukvården. I Sörmland finns överenskommelser och samverkansavtal som beskriver ansvarsgränser mellan Region Sörmland och kommunerna. Dessa länsövergripande överenskommelser, avtal och rutiner samt vård och omsorgskontorets riktlinjer och rutiner beskriver hur vården ska utföras i Trosa kommun.

Cheferna i verksamheten ska med detta som grund ta fram rutiner och verka för att dessa är kända och att de följs. Riktlinjer och rutiner ska ses som ett stöd och en vägledning för hur arbetet ska bedrivas. När händelser avviker från den normala och förväntade utvecklingen har personalen ledningens stöd i att frångå rutinerna om situationen kräver det för att kunna lösa situationen på bästa sätt med stöd av sin yrkeskompetens.

Hembesök

I Kommunens ansvar för hemsjukvård ingår även att göra hembesök såväl till patienter som *är* inskrivna i hemsjukvård som till patienter som *inte är* inskrivna i hemsjukvården (enstaka hembesök). Enstaka hembesök av fysioterapeut/arbetsterapeut till personer som inte är inskrivna i hemsjukvård kan ske direkt på uppdrag av den enskilde eller en närstående. Åtgärden är hemsjukvård eftersom den behöver utföras i hemmet. Vid enstaka hembesök av sjuksköterska gör regionen (vårdcentral, primärvårdsjour, akutmottagning, sjukvårdsupplysningen) en bedömning av patientens hälsotillstånd och har tolkningsföreträde för beslut om ärendet ska handläggas på mottagning eller genom ett hembesök av kommunens legitimerade hälso- och sjukvårdspersonal.

Utrustning

Kommunen ansvarar för basal hälso- och sjukvårdsutrustning. Vid läkarordinerad

provtagning och undersökning som kräver särskild utrustning (t.ex. EKG) ansvarar regionen för utrustningen.

Enskild verksamhet

Trosa kommun har inte hälso- och sjukvårdsansvar i enskild verksamhet som drivs av bolag, samfällighet, stiftelse o dyl. med tillstånd enligt LSS eller SoL. Det är istället den placerande kommunen som ska försäkra sig om att den person som man placerar erbjuds god hälso- och sjukvård och att verksamheten uppfyller hälso- och sjukvårdslagens krav.

Styrande lagar, avtal och överenskommelser:

Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/halso--och-sjukvardslag_sfs-2017-30

Patientsäkerhetslag (2010:659)

https://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Patientsakerhetslag-2010659_sfs-2010-659/

Länk till *Samverkanswebben* med styrande dokument för Hemsjukvård vilka gäller i Region Sörmland och i länets kommuner

Sida om *Hemsjukvård*

<https://samverkan.regionsormland.se/for-vardgivare/narvard/kommunalisering-av-hemsjukvarden/>

På sidan *Hemsjukvård* finns:

Avtal kommunalisering av hemsjukvården

Praktiska anvisningar, Kommunalisering av hemsjukvården i Sörmland

Hemsjukvård i Sörmland – ett ansvar för både kommunerna och landstinget.

Läkarmedverkan i den kommunala hälso- och sjukvården

Sida om *Psykisk hälsa*

<https://samverkan.regionsormland.se/for-vardgivare/narvard/psykisk-halsa/>

Lokal överenskommelse om samarbete kring personer med psykiatriska funktionsnedsättningar, Landstinget Sörmland och Gnesta, Oxelösund, Nyköping och Trosa.